

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМИТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

шодо проекту Закону про доповнення Кримінального процесуального кодексу України положеннями щодо використання поліграфа (детектора брехні) (реєстр. № 3611 від 10 грудня 2015 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 6 вересня 2016 року (протокол № 50) на відповідність Конституції України проект Закону про доповнення Кримінального процесуального кодексу України положеннями щодо використання поліграфа (детектора брехні) (реєстр. № 3611 від 10 грудня 2015 року) (далі – Законопроект), поданий народними депутатами України Барною О.С. та іншими.

Згідно із пояснювальною запискою Законопроект розроблено з метою вдосконалення законодавчої бази діяльності правоохранних органів, надання процесуального значення використанню у проведенні слідчих (розшукових) дій передових сучасних технічних засобів - поліграфів.

Для досягнення зазначеної мети пропонується доповнити Кримінальний процесуальний кодекс України новою статтею 264-1 «Перевірка правдивості показів особи на поліграфі (детекторі брехні)».

Згідно з частиною третьою статті 28 Конституції України жодна людина без її згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідам.

У відповідності до Конституції України, опитування з використанням поліграфа повинно проводитися виключно з добровільної згоди особи, що відповідає загальноприйнятій світовій практиці використання подібних пристрій. Добровільність вибору характеризується повною відсутністю будь-якого тиску на особистість та відносною свободою вибору. Роблячи вибір, кандидат сам оцінює перспективи та можливі правові наслідки випробування, приймає рішення про можливість проведення відносно нього процедури перевірки.

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням авторів, призведе до створення можливості використання у суді результатів обстежень на поліграфі. Тим самим у Кримінальному процесуальному кодексі України

з'являться прогресивні норми щодо можливості врахування у судовому процесі підсумків перевірок на детекторі брехні, якщо особа погодилася на їхню допустимість.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України Комітет виходить з наступного.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Виключно законами України визначаються, зокрема, засади судової експертизи, організація і діяльність прокуратури, органів дізнатання і слідства (пункт 14 частини першої статті 92 Конституції України).

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про доповнення Кримінального процесуального кодексу України положеннями щодо використання поліграфа (детектора брехні) (реєстр. № 3611 від 10 грудня 2015 року), поданий народними депутатами України Барною О.С. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ